

Dosarul nr. 2r-476/23
2-13144238-01-2r-02112023

prima instanța: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău (Jud. Gh. Gorun)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud. M. Guzun, F. Sîrbu, V. Buhnaci)
instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (Jud. V. Guzun, V. Sîrbu, D. Dulghieru)

DECIZIE

20 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tarek Rahmo împotriva Elenei Rahmo cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor,

împotriva încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Adrian Istrati, în interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 28 octombrie 2013, Tarek Rahmo a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elenei Rahmo cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2013 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Tarek Rahmo s-a admis integral. S-a desfășurat căsătoria dintre Tarek Rahmo și Elena Rahmo, înregistrată la data de XX noiembrie XXX de către OSC XXXX, mun. XXXX, sub numărul XXX. La eliberarea certificatului de divorț s-a încasat taxa de stat în folosul statului din contul lui Tarek Rahmo în suma de 200 lei, iar Elena Rahmo s-a eliberat de achitarea taxei de stat. Fiica minoră XXX XXXX, a.n. XX martie XXXX, s-a lăsat la întreținerea și educarea mamei Elena Rahmo.

La 16 iunie 2021, prin intermediul serviciului poștal (f.d.18), Elena Rahmo și reprezentantul acesteia, avocatul Vlad Vlaicu, au declarat apel împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2013 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău, solicitând repunerea în termen, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond, în alt complet de judecată (f.d.14/16).

Prin încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a repus în termen cererea de apel declarată de Elena Rahmo, împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2013 a Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău. S-a acceptat spre examinare cererea de apel declarată de apelanta Elena Rahmo, împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2013 a

Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, și s-a intentat procedura de apel, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Tarek Rahmo împotriva lui Elena Rahmo, privind desfacerea căsătoriei.

Prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat hotărârea din 27 noiembrie 2013 a Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, și s-a remis cauza la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în alt complet de judecată.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Tarek Rahmo. S-a desfăcut căsătoria, încheiată la XX noiembrie XXX, între Tarek Rahmo și Elena Rahmo, trecută în registrul actelor de stare civilă de către OSC XXXX, mun. XXXX sub nr.XX. Pentru înregistrarea desfacerii căsătoriei și eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei în Oficiul de Stare Civilă se încasează de la Tarek Rahmo în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1000 % care constituie suma de 200 de lei. În partea stabilirii domiciliului copilului minor XXX XXX acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 18 mai 2023, cât și la 19 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d.113; 115), avocatul Mihai Garaba, acționând în interesele Elenei Rahmo a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea civilă să fie respinsă integral.

Ulterior, la 24 august 2023, avocatul Mihai Garaba, acționând în interesele Elenei Rahmo a depus cerere de retragere a apelului declarat la 18 mai 2023, împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelul declarat de avocatul Mihai Garaba în interesele Elenei Rahmo, împotriva hotărârii din 25 aprilie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Tarek Rahmo împotriva lui Elena Rahmo cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

La 26 iunie 2023, avocatul Adrian Istrati, acționând în interesele lui Tarek Rahmo în temeiul art.449 lit.b) din Codul de procedură civilă, a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de revizuire, casarea încheierii și a deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea din 27 noiembrie 2013 a Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de avocatul Adrian Istrati, în interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tarek Rahmo împotriva lui Elena Rahmo cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor (f.d. 139/146).

La 30 octombrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, avocatul Adrian Istrati, acționând în interesele lui Tarek Rahmo a declarat recurs împotriva încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de revizuire, admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la rejudecare în prima instanță.

În susținerea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de revizuire.

La 02 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul poștei terestre (f.d.184), în adresa Elenei Rahmo, iar prin intermediul poștei electronice (f.d.185), în adresa reprezentantului acesteia, avocat Mihai Garaba, copia recursului declarat de către avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, pentru cunoștință.

Însă, până la examinarea recursului nu au făcut uz de dreptul procedural de a depune referințe referitor la argumentele recursului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 16 octombrie 2023, iar potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.8193, rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților, copia încheierii din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d.176), însă date referitor la recepționarea de către recurent a încheierii, la materialele cauzei lipsesc.

Prin urmare, recursul declarat de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, la 30 octombrie 2023, este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, urmează a fi admis, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care se fie respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele cauzei se denotă că, prin încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Întru consolidarea soluției, instanța de revizuire a conchis că, în speță nu este identificat nici un temei legal prevăzut de art.449 din Codul de procedură civilă, pentru revizuirea deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Or, instanța de revizuire a considerat că, circumstanțele invocate de revizuent nu constituie temei pentru revizuirea hotărârii, iar legea exhaustiv prevede cazurile în care aceasta se declară.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că cererea de revizuire depusă de Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo nu are o bază legală și nici probatorie, fiind una nefondată, raportând circumstanțele pricinii la cadrul legal pertinent, instanța de revizuire ajunge la concluzia că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Or, admiterea cererii de revizuire în împrejurările reținute va constitui incontestabil o încălcare a principiului securității raporturilor juridice, ceea ce este inadmisibil.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că concluzia instanței de revizuire este eronată, contrar normelor procedurale, din următoarele considerente.

Posibilitatea revizurii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte. Totodată, revizurii îi sunt caracteristice următoarele particularități și anume: este o cale de atac extraordinară pusă de lege la dispoziția persoanelor interesate, obiectul al revizurii este actul judecătoresc de dispoziție irevocabil, precum și faptul că este o cale condiționat suspensivă de executare silită.

Relevante la acest aspect sunt dispozițiile art.3 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanțele judecătorești aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanței judecătorești (hotărâri, încheieri, decizii, ordonanțe), precum și a actelor unor alte autorități în cazurile prevăzute de lege.

Noua lege procedurală nu duce la modificarea efectelor juridice deja produse ca rezultat al aplicării legii abrogate și nu le desființează. De la data intrării în vigoare a noii legi procedurale, efectele vechii legi încetează dacă noua lege nu prevede altfel.

Legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Prin Legea nr.17 din 05 aprilie 2018, în vigoare din 01 iunie 2018, s-a stabilit categoriile de acte judecătorești de dispoziție care pot fi separat supuse revizurii.

Astfel, prevederile art.446 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă stabilesc că, pot fi supuse revizurii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol. Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit. c) și d) precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizurii. Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizurii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizurii nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 450 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Din dispozițiile legale sus-arătate urmează că, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei

hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

Prin urmare, revizuirii îi sunt caracteristice următoarele particularități: este o cale de atac extraordinară pusă de lege la dispoziția persoanelor interesate, iar obiect al revizuirii este actul judecătoresc de dispoziție irevocabil, prin care instanța s-a expus asupra fondului cauzei.

Din textul cererii de revizuire, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că revizuentul solicită revizuirea încheierii din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a repus în termen cererea de apel declarată de Elena Rahmo, împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău (f.d.40/43), și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea primei instanțe, și s-a remis cauza la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în alt complet de judecată (f.d.73/78), invocând temei de revizuire art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Așadar, la caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, încheierea din 03 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a repus în termen cererea de apel declarată de Elena Rahmo, împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, nu cade sub incidența dispozițiilor judecătorești care pot fi supuse revizuirii. Or, în sensul prevederilor art.446 alin.(2) din Codul de procedură civilă, se supun revizuirii actele de dispoziție ale instanțelor de judecată care se referă la fondul cauzei, pe când, la caz, cu aplicarea art.116 din Codul de procedură civilă, s-au rezolvat chestiuni de procedură, dar nu de fond.

La fel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, din interpretarea normelor de drept enunțate mai sus, este de înțeles că, nu pot fi supuse revizuirii deciziile instanței de apel sau recurs, prin care s-a dispus rejudecarea cauzei (art. 385 lit. d), art. 429 alin. (4), art. 445 alin. (1) lit. c) și c¹) din Codul de procedură civilă, art. 248 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ).

În conformitate cu art.385 din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept: a) să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe; b) să admită apelul și să modifice hotărârea primei instanțe; c) să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre; d) să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art.388 alin.(1) lit.d) și i). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art.388 alin.(1) lit.b); e) să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 și 267.

Conform art.429 alin.(4) lit.a) din Codul de procedură, deciziile de trimitere a cauzei la rejudecare care nu se supun niciunei căi de atac.

Astfel, la caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu cade sub incidența dispozițiilor judecătorești care pot fi supuse revizuirii, or, prin decizia din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, instanța de apel a dispus în temeiul art. 385 lit. d) din Codul de procedură

civilă, casarea hotărârii din 27 noiembrie 2013 a Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău, restituind la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în alt complet de judecată, prin urmare, aceasta conform art.429 alin.(4), lit.a) din Codul de procedură civilă, nu se supune nici unei căi de atac.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că în mod eronat Curtea de Apel Chișinău a examinat fondul revizuirii, prin urmare recursul urmează a fi admis și de a casa încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi decizii sub formă de încheiere prin care va respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tarek Rahmo împotriva lui Elena Rahmo cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c), art. 428, art. 446, art. 448 și art.453 alin. (1) lit. a), (3) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo.

Se casează încheierea din 16 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se respinge, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Adrian Istrati, în numele și interesele lui Tarek Rahmo, împotriva încheierii din 03 noiembrie 2021 Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 22 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tarek Rahmo împotriva Elenei Rahmo cu privire la desfacerea căsătoriei și stabilirea domiciliului copilului minor.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi